

Edini slovenski dnevnik v Zjednjeneh državah.
Velja za vse leto - - \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 71. — ŠTEV. 71.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 25, 1912. — PONEDELJEK, 25. SUSCA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Premogarskih delavcev štrajk je neizogiben.

Tkalci v New Jersey so začeli štrajkati.

Amerikanski premogarji iz okrajev mehkega in trdrega premoga zastrajkajo s 1. aprilom.

DVE IZJAVI.

Delavci so izjavili, da ne sprejemajo ponudnih pogojev, lastniki pa, da ne povišajo plač.

Cleveland, O., 24. marca. — Strajk v okrajih mehkega premoga, katerega bo občutilo vse prebivalstvo Združenih držav, je neizogiben. To je razvidno iz dveh izjav, katerih so podali lastniki premogovih rogov in United Mine Workers. "Ako nam lastniki na sestanku v torek ne ponudijo sprejemljivih pogojev," je rekel John P. White, predsednik United Mine Workers, "je strajk sigurn. Dosedanje pogodbe ni mogoče podaljšati. Na vsak način moramo doseči povisanje plač."

"Na noben način ne moremo dovoliti premogarjem doklad", je izjavil Charles E. Maurer, nek Clevelandski premogarski mogočec. "Pri sedanjem pličinem opravljanju že itak težko konkurenco s cenom westvirginskim neunijskim premogom. Strajk, ali ne strajk, višjih plač ne dovolimo. To bi pomenjalo za nas bankrot."

64 zastopnikov lastnikov rogov se je ustavilo v sredo v Clevelandu, da bi sklenili novo pogodbo s delavci iz okrajov mehkega premoga v Ohio, Pensylvaniji, Indiani in Illinois. Do zaključka pa ni prispeval.

Kakor smo že poročali, zahtevajo premogarski delavci med drugim 100stotno povisanje plač. Lastniki so bili pa tako nesramni, da so ponudili ravno za toliko odstotkov nižje plače. Tako seveda ni moglo priti do sporazuma in posvetovanje je bilo odgodeno do torka. Malo upanja je tedaj še vedno, da bodo odvrnjena grozča nevarnost strajka ameriških premogarjev.

Wilkes-Barre, Pa., 23. marca. — Sedaj skoraj ni več dvoma, da premogarji v okrajih trdrega premoga ne bi zastrajkali z dnem 1. aprila. Lastniki rogov se že pripravljajo na to, nabirajo skabe itd.

Guverner na konju.

Iz Salem, Ore., naznajajo, da je potrošil guverner države Oregon že vso sveto, ki mu jo je dovolil država za potne stroške. Sedaj se bode na konju odpravili v Boise, Idaho, kjer se bodo vrnila konvenca zapadnih guvernerjev. Pot je dolga 500 milj.

Dva zrakoplovca usmrčena.

Sebastopol, Rusija, 24. marca. — Na tukajnjem letalnem polju sta padla včeraj poročnik Albotkinov in njegov spremljevalec, než inženir, iz visočine 1500 čevljev na tla. Oba sta bila na mestu usmrčena. Polet sta podvzela s Farmanovim letalnim strojem.

"Father of the House" umrl.

V Philadelphia, Pa., je umrl v soboto gen. H. H. Bingham, ki je bil od leta 1879 neprehonom zastopnik v Kongresu. Zato so ga imenovali "Father of the House". Rojen je bil leta 1841. v Philadelphia.

Uvoz živil v Mehiko dovoljen.

El Paso, Tex., 24. marca. — Prepoved uvoza živil in oblike iz Združenih držav v Mehiko je bila zopet preklicana.

Cena vožnja.

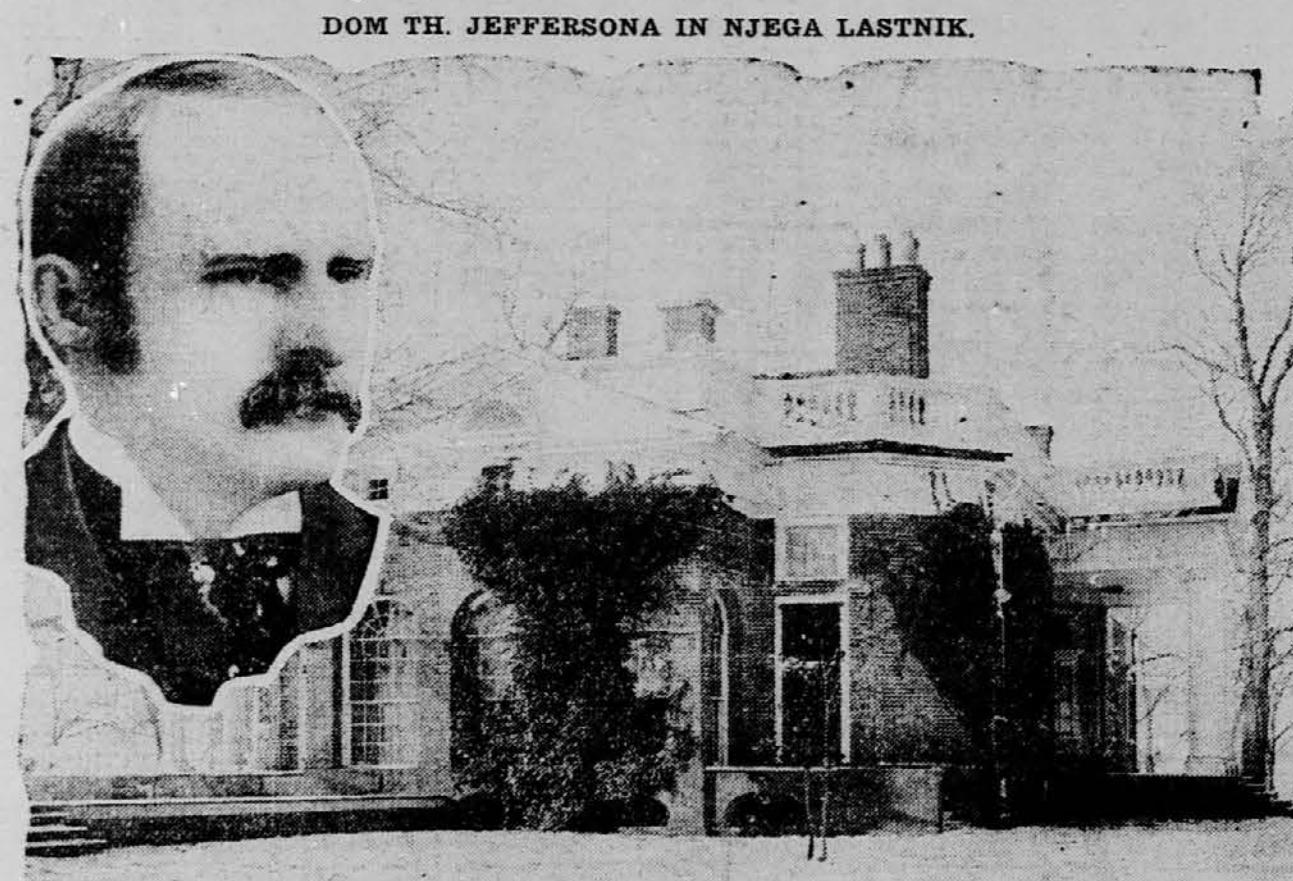
Parniki od Austro-Amerikana proge:

"OCEANIA" odpluje dne 3. aprila 1912
"ATLANTA" odpluje dne 6. aprila 1912
"LAURA" odpluje dne 10. aprila 1912

do Trsta in Reke \$35.00
do Ljubljane 35.60
do Zagreba 36.20

Vožnja stane iz New Yorka

Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt Street, New York.

DOM TH. JEFFERSONA IN NJEGA LASTNIK.

Vlada Združenih držav namerava kupiti dom Thomas Jeffersona, katerega vidite na naši današnji sliki. Dom, ki je velikega zgodovinskega pomena, je sedaj last kongresmana J. M. Levya, katerega vidite v levem kotu zgoraj.

"Velikodusnost" Italije. Zapeljive obljube Turčiji.

4 člani Allenove tolpe so ušli zasledovalcem.

Položaj na Angleškem. Strajkarji stradajo.

Lahi bi radi na taj način pripravili Turke do tega, da bi jim prepustili Tripolitanijo.

Beg se jim je posrečil ponoči, med tem ko so ostali banditi obokljeni od vseh strani.

V nekaterih krajih vlada strašna beda. — Na milijone brezposelnih je brez kruha.

VLASTI OBVEŠENE.

BEG NEMOGOC.

DEMONSTRACIJE.

Vsled vojne je nastal v Italiji gospodarski polom, banke propadajo, industrija počiva.

Serif Surry countyja je z več karsto možmi zasedel vsa pota in steze v North Carolino.

Konca velikanske delavske borbe, kakršne še ni doživel svet, je pričakovati danes.

Rim, Italija, 24. marca. — Kakor naznajajo iz dobro ponovenih krogov, bi bila Italija pripravljena skleniti mir s Turčijo pod pogojem, ako pripozna slednja nadvladstvo Italije v Tripolitaniji in Cyrenici, in odpoklicuje svoje čete od tam. Ako sprejme Turčija te pogoje, hoče priznati Italiju verško avtoriteto sultana kot kalifa Mohamedanec. Rešepktovati versko slobodo in običaje prebivalstva, in vse pomilostiti, ki se upri na italijanskemu gospodstvu. Razum tega bi odškodovala umike otomanskega javnega dolga za izgubo na carinskih pristojbinah, stopila zopet v prijateljske odnose s Turčijo in zamenjala vlasten teritorijalno integrirato evropske Turčije.

Pričakovati je, da bodo sledila tem pogojem dolgotrajna pogaranja. Italija najbrže doleti čas, da katerega jih mora sprejeti. Če pa tega ne storii, obvesti vlasti, na kak način hoče napraviti mir. Kakor se govorii, bodo podpirala Rusijo Italijo v odločilni akciji proti Turčiji.

Pariz, Francija, 24. marca. — Začasno tukaj bivajoči Amerikanec, ki se je zadrževal dolgo časa v Milanu, je izjavil včeraj, da mora vojna proti Turčiji Italijo gospodarsko popolnoma upropasti. "Vsled vojne nastali položaj je veliko slabši, kakor izvejno", je rekel izvestitelj.

Banki propadajo, denarja povzročajo primanjku in industrijia počiva. Vsled splošne brezposelnosti vlada povsod največja nezadovoljnost, katero socialisti krepljajo.

Za dnevno plovilbo z Evropo.

London, Anglija, 23. marca. — Ballin, glavni upravitelj Hamburg-American črete, se trudi skleniti z drugimi prekooceanski družbami dogovor, po katerem bi bilo mogoče vsak dan obavljati promet med Evropo in Ameriko. Ako se načrt uresniči, bi bilo to iz vseh oziroh velike važnosti in vrednosti.

Navodilo

kako se postane državljan

Zjed. držav

je dobiti povravljen za

pet centov.

Upravnštvo "Glas Naroda".

Colorado za Tafta.

V Colorado Springs, Colo., se sestane v sredo republikanska konvencija, ki se bode enoglasno izjavila za Tafta.

Mehikanski uporniki porazili vladne čete.

Do spopada je prišlo južno od Chihuahue, — 100 vojakov ujetih, 2 topa zaplenjena.

BITKA PRI IMINEZ.

Poveljnik vladnih čet, general J. Galazo, je bil ranjen. — Uporniki v Corralitos.

El Paso, Tex., 24. marca. — Brzjavke, ki so dosegli danes v Juarez, naznajajo, da so pognali uporniki južno od Chihuahue vladne čete v beg, in izvojevali popolno zmago. Prvo brzjavko je postal general Fernander in sporočil, da so se vojskovali uporniki že od petka z vladnimi četami, in da je zadnjim slabim predlagal. Uporniki so ujeli blizu Iminenz 100 vojakov in zaplenili 2 strojna topova.

Iminenz, Mehika, 24. marca. — Uporniki so porazili po večurni bitki nedaleč od tukaj vladne čete. Nad so vojakov so ujeli.

Vrh tega so zaplenili več topov in mnogo streljiva. General Joan Galazo, ki je zapoveljeval vladnim četam, je bil ranjen, nek podpolkovnik usmrčen. Vladne čete, brojajo 2000 mož, so sprejale sovražnika na treh zelenčinskih vozih. Uporniki so znosili dinamita na nek stroj, in ga pognali proti vozovom. Prišlo je do kolizije in razstrelbe, pri kateri je izgubilo mnogo vojakov življence. Uporniki se nahajajo sedaj v Corralitos, kjer so se dobro utrdili. Zaplenili so 6 strojnih topov in 4 druge.

POSLEDICE ALKOHOLA.

V piganosti je skušal nek mož v Harrodsburg usmrtil svojo ženo in otroke; dva redarja je ranil ter izvršil samoumor.

London, Anglija, 24. marca. — Akо bode trajal premogarski strajk še dolgo, so izgredi neizogibni, kajti vsled nesoglasja med kapitalom in delom nastala beda je tako strašna, da je ni mogoče opisati. Posebno v Nottinghamshire je položaj brezposelnih narančno obopen. Siromašno prebivalstvo nimata niti kruha, in tako je odvisno od podpore dobrosrčnih rok. V Cardiff se je vsled hakena onesvetilo več oseb, ko so čakali na podporo.

Stevilo vsled strajka brezpostihni postalah mož, žen in otrok znaša nad dva in pol milijona. Najbolj trpijo pa strajkarji srami. Blagajne delavskih organizacij so prazne, podpore niso od nizkorodnikov, in tako tedaj ne more nikogar čuditi, da nezadovoljnost vedno bolj raste.

Precjer upanja je, da bodo končana ta velikanska delavska borba v ponedeljek. Vlada je celo prepričana o tem. Delegati premogarske federacije so se zadovoljili z novimi pogojami z lastniki rogov, kakor je to predlagal ministrski predsednik Asquith. Tako je tedaj upati, da pride končno vendar do sporazuma.

Sivolasa beračica prosila sodni ka, naj jo zapre.

Jane Moore, neka sivolasa beračica, ki živi od javne dobrodelnosti, odkar se je spominjajo prebivalstvo nima niti kruha, in tako je odvisno od podpore dobrosrčnih zmedenosti, ki je začel najprej razbijati polištvo, in ako ga ne bi zadržal sin, bi ustrelil nekega moža, ki je šel mimo hišo. Nato je strejčal na dva redarja, ki sta prisla, da ga arretujeta, ter ju pogradi.

Blazens vsled vladne čete, ki sta ga hoteli arretovati, je s strelj težko ranil ter si potem pognal kroglo v glavo. V svoji duševni zmedenosti je začel najprej razbijati polištvo, in ako ga ne bi zadržal sin, bi ustrelil nekega moža, ki je šel mimo hišo. Nato je strejčal na dva redarja, ki sta prisla, da ga arretujeta, ter ju pogradi.

Zamorec linčan.

Forth Smith, Ark., 24. marca. — Tukajšnjo mesto je skočila ponoči razjarjena množica belcev, se polastiha nekega neznanega zamorea, ki je strejčal na nekega pomožnega konstablerja in ga ranil, ter ga pred hotelom obesila na brzjavni drog.

Pogreb mrtvev z "Maine".

Washington, D. C., 24. marca. — Zadnje žrtve dne 15. februarja 1898 v havanskem pristanišču po razstrelbi razdejane ameriške vojne ladije "Maine", so počivali včeraj popoldne na Arlington pokopališču poleg že prej pokopanih k zadnjemu počitku. Neoznane žrtve usodne razstrelbe so bile pokopane z vsemi vojaki in častni. Predsednik Taft je imel nagovor v poslopnem mornarišču, kjer se je brala maša zadušnica. Ko se je začel pomik spred vodnikom, ki je strejčal na nekoga pomožnega konstablerja in ga ranil, ter ga pred hotelom obesila na brzjavni drog.

Iz Avstro-Ogrske. Štrajk na Českem.

Bojzen, da se bode razširilo med premogarski štrajkarsko razpoloženje, se je uresničila.

GENERALNI STRAJK.

Pri včerajšnjih volilnih demonstracijah je prišlo v Budimpešti do kravih izgredov.

Dunaj, Avstrija, 24. marca. — Bojzen pred večjim razširjenjem štrajkarskega razpoloženja med českimi premogarski se je uresničila v polni meri. V soboto je prišlo iz Pragi poročilo, da je v ponedeljek pričakovati strajka premogarskih delavcev v Mostah. Najnovejša poročila pa naznajajo, da je bil sklenjen generalni štrajk vseh premogarjev na Češkem.

V nekaterih krajih je že prišlo do nemirov, da so morali posredovati orožniki. V slučaju generalnega štrajka je pričakovan še hujšega.

Oblasti so ukrenile sve potrebujo, da izbruhne nemire zadušijo takoj izpotečka.

Budimpešta, Ogrska, 25. marca. — Včerajšnje volilne demonstracije so se zvrstile zelo viharno. Prišlo je do prelivanja krvi. Okoli trideset tisoč oseb se je udeležilo demonstrativnega obhoda po mestu. Pred parlamentom je prišlo do spopadov. Policija na konjih je osemkrat navalila na množico z golimi sabljami. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Veliko število demonstrantov je bilo aretovanih.

Budimpešta, Ogrska, 24. marca. — V Sbatmarnem, glavnem mestu ogrskega komitata Seatmar, je bil aretovan nek izseljniški agent po imenu Stern.

Sterna dolžijo, da je baje po narocih nekeh hamburske tvrtke zapeljal sto vojaščini podvrženih mladičev, da so se izselili v Ameriko in se tako odtegnili vojaški službi.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily,
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	\$3.00
" " pol leta	1.50
" " leto za mesto New York	4.00
" " pol leta za mesto New York	2.00
" " Evrope za vse leta	4.50
" " " " pol leta	2.50
" " " " celotna leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzvimi nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisni brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po —
Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznam, da hitrejje najde
mo naševnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

**Banka ali hranilnica in
posojilnica.***

V zadnjih časih se je začelo po
naših listih vprašanje glede skup-
ne banke. Drugi so zopet nasve-
tovali hranilnice in posojilnice,
kot jih imajo v Evropi.

Lepo je, da listi primašajo ka-
ke nove misli. Če tudi niso vse
izpeljive, je vendar vsaj nekaj
novega.

Slišali smo glasove za in proti.

Povedali budem tudi mi svoje
mnjenje.

Vzemuš najprej banke! Ban-
ke, kot so danes v naših državah,
nimajo za nas nobenega pomena.

Banka zahteva velik kapital, po-
sebno če je državna, in med na-
mi bi ne dobili tega denarja. Da
bi bila centralna banka, o tem ni
misli. Človek se poslužuje naj-
bljive banke, kjer dobi v slučaju
potrebe takoj svoj denar. Da bi
pa ustanovili krajevno banko, pa
zopet ne bo šlo, ker nimamo tako
velikih naselbin, da bi bilo mogo-
če to izpeljati uspešno.

Banka bi se tudi ne dala dru-
gače izpeljati, kakov na delnici,
če bi primašala dobiček, bi ga
primašala samo delničarjem. To
se pravi, če bi nosila sploh dobi-
ček.

Banka je preveč nevarno pod-
jetje. V naših državah imamo na-
gotove časne bančne krize, kakor
smo jo imeli leta 1907. Na kak-
način pride kriza? Banke vlagajo
svoj denar v zemljišča, hiše in
vrednostne papirje. pride naen-
krat rompanjanje denarja. Da
bi bila centralna banka, o tem ni
misli. Človek se poslužuje naj-
bljive banke, kjer dobi v slučaju
potrebe takoj svoj denar. Da bi
pa ustanovili krajevno banko, pa
zopet ne bo šlo, ker nimamo tako
velikih naselbin, da bi bilo mogo-
če to izpeljati uspešno.

Banka bi se tudi ne dala dru-
gače izpeljati, kakov na delnici,
če bi primašala dobiček, bi ga
primašala samo delničarjem. To
se pravi, če bi nosila sploh dobi-
ček.

Namen teh Rajfajzovnikov ni to-
rej delati kake dobičke, ampak
samo pomagati. So samo nekak
posredovalni zavod med tistimi,
kateri imajo denar za vloge, in ti-
stimi, kateri ga rabijo.

Gotovo je, da bomo v naših dr-
žavah dobili Rajfajzovke prej
ali slej. Znani agronom David
Lubin je proučeval Rajfajzovke
po vseh evropskih državah in je
naravnost navdušen zanje. Zdaj
zbira deputacijo farmerjev, kate-
ri pojedite skupno proučevat te
zavode v Evropi, potem jih bodo
pa skušali vplljati v naših državah.

Predno pa je mogoče ustanovi-
ti tak kar zavod, je treba zako-
na od poslanske zbornice in sene-
tora. Pri nas nimamo nobenih ta-
kih zakonov, da bi mogli začeti s takimi zavodi. Ne morete začeti
nobene izmed vseh treh vrst,
katero smo omenili, dokler ne po-
trdi tega poslanska zbornica in
senat (kongres).

Ker bi to velikansko škodilo
sedanjim oderuškim bankam, je
gotovo, da bodo vzeloto leta in leta,
predno se vsprejme te zakone. In
še, kadar bodo, bodo gotovo tako
pomanjkljivi, kakor sedanja po-
stne hranilnice v naših državah.

Sedaj pa prosim rojake, kateri
se zanimate za farme, da mi po-
sljete vaš v naših priateljev na-
slove, da bodo dobili od te dru-
žbe brezplačno eno kujigo, v ka-
teri je vse potrebno o tem zemlji
popisano. Kakor hitro se pa o-
sebno prepričam, da je res tako,
kakor je v tej knjigi popisano,
bom pa vsakemu poročal, kako
sem pronašel. Potem pa se jih
več skupaj zberu enega rojaka,
katerega pošljete do kraje ogle-
dila. Če dotičnik spozna dobro,
imajo potem zapustili bodoče šele suž-

pa gre zaupnost v domač denarni
zavod rakan živigat.

A če pustimo vse to na strani,
pa se vprašamo: kaj bi splošnosti
priporisl naša banka? Nič. Bila
bi podjetje na trgovski podlagi,
ki bi koristilo — če bi sploh —
le posameznikom. Je pa poleg te-
ga še vsepolno težkoč. Na našo
domačo banko ne moremo misliti.

Tisti pa, kateri mislijo, da bi se
da krot začeta glavnica pora-
biti rezerva naših Jednot in Zvez-
za, pa pa na napačni poti. Radi bi
poznavamo, ampak je bolje, da se ne ogreva-
mo za ideje, katere so neizpe-
ljive.

Pozor, rojaki!

—o—

Jaz John G. Mihelich, po domačem Jakupac, iz Blaževca pri Poljanah, pošta Plemenitaš, Hr-
vatska, sem sedaj v Manhattan, Nev., in delam v rudočopih. Ker
so pri tem delu težko služi za življenski obstanek, zato sem
predlansko leto kupil kmetijo v Lancaster, Cal. Od tam sem en-
krat pisal v "Glas Naroda" od
one dežele, seveda takrat sem
misli, da je bolje, kakor je pa v
resnicu bilo. Dobil sem na oni do-
pis veliko pisem od Slovencev in
Hrvatov, kateri bi radi pustili to-
varne in jame ter se tudi podali na
kmetije. Odgovoril sem vsakemu,
da počakajo tako dolgo,
da se sam prepričam, če je res
dobro za kmetovalca. Sprevidel
sem pa, da je tam vsa zemlja le
v rokah špekulantov in pa že-
lezniških druž. Torej težko za re-
veže, zato sem vsakemu odsvetoval
sem kmetij, kjer bi bilo bolje si
napraviti svoj dom. Dobil sem
pismo od Gulf Coast of Texas
kompanije in natančna pojasnila
in sklenil sem svoje posestvo v
Laneaster, Cal., prodati ter ku-
piti v Texasu kos zemlje. Ta druž-
ba razdelila bodo eden kos zem-
lje od 3700 akrov na kose od 5
do 40 akrov. Okrog so naseljeni
novi naseljeni in v bližini so tri
železnične. Tam so tri reke in o-
krog dovolj drv, inače je pri zem-
ljavi ravna in brez lesa, torej do-
bra takoj za orati. Mesto Angleton
z 2000 prebivalci je 6 milij
od te posestva oddaljeno in 4 do
8 milij od morja. Dva velika
mesta Houston in Galveston sta 30
oz. 40 milj od tam. Torej se lahko
vse pridele dobro proda. V slučaju
poloma plačajo torej tisti, kateri
kaj prepreco, kakor je to slučaj
pri bivši Glavni slovenski hranil-
nici in posojilnici.

Edine, katere bi mogle priti v
poštov, so hranilnice in posojilnici
sistema Rajfajzen. Te so raz-
širjene po vsej Evropi in so velika
pomoč kmetu in obrtniku.

Kak namen pa imajo te Raj-
fajzovke? Dat kmeti ali obrt-
niku kredit. Kmet mora postavim
zalagati vse domače potrebe, do-
kler mu zemlja ne vrne sadežev,
katere spravi potem v denar. Da
ne pade medtem, recimo od sreda-
zime do jeseni, v roke raznih za-
sebnih oderuhov, dobi kje kak-
ga dobrega garanta ali poroka,
pa si izposodi denar proti zmer-
nim obrestim v hranilnici in po-
sojilnici. Enako je z obrtnikom.

Naenkrat najprej banke! Ban-
ke, kot so danes v naših državah,
nimajo za nas nobenega pomena.

Banka zahteva velik kapital, po-
sebno če je državna, in med na-
mi bi ne dobili tega denarja. Da
bi bila centralna banka, o tem ni
misli. Človek se poslužuje naj-
bljive banke, kjer dobi v slučaju
potrebe takoj svoj denar. Da bi
pa ustanovili krajevno banko, pa
zopet ne bo šlo, ker nimamo tako
velikih naselbin, da bi bilo mogo-
če to izpeljati uspešno.

Banka bi se tudi ne dala dru-
gače izpeljati, kakov na delnici,
če bi primašala dobiček, bi ga
primašala samo delničarjem. To
se pravi, če bi nosila sploh dobi-
ček.

Namen teh Rajfajzovnikov ni to-
rej delati kake dobičke, ampak
samo pomagati. So samo nekak
posredovalni zavod med tistimi,
kateri imajo denar za vloge, in ti-
stimi, kateri ga rabijo.

Gotovo je, da bomo v naših dr-
žavah dobili Rajfajzovke prej
ali slej. Znani agronom David
Lubin je proučeval Rajfajzovke
po vseh evropskih državah in je
naravnost navdušen zanje. Zdaj
zbira deputacijo farmerjev, kate-
ri pojedite skupno proučevat te
zavode v Evropi, potem jih bodo
pa skušali vplljati v naših državah.

Predno pa je mogoče ustanovi-
ti tak kar zavod, je treba zako-
na od poslanske zbornice in sene-
tora. Pri nas nimamo nobenih ta-
kih zakonov, da bi mogli začeti s takimi zavodi. Ne morete začeti nobene izmed vseh treh vrst,
katero smo omenili, dokler ne po-
trdi tega poslanska zbornica in
senat (kongres).

Ker bi to velikansko škodilo
sedanjim oderuškim bankam, je
gotovo, da bodo vzeloto leta in leta,
predno se vsprejme te zakone. In
še, kadar bodo, bodo gotovo tako
pomanjkljivi, kakor sedanja po-
stne hranilnice v naših državah.

Sedaj pa prosim rojake, kateri
se zanimate za farme, da mi po-
sljete vaš v naših priateljev na-
slove, da bodo dobili od te dru-
žbe brezplačno eno kujigo, v ka-
teri je vse potrebno o tem zemlji
popisano. Kakor hitro se pa o-
sebno prepričam, da je res tako,
kakor je v tej knjigi popisano,
bom pa vsakemu poročal, kako
sem pronašel. Potem pa se jih
več skupaj zberu enega rojaka,
katerega pošljete do kraje ogle-
dila. Če dotičnik spozna dobro,
imajo potem zapustili bodoče šele suž-

jednake potrebe, pa naj bodo že
te ali druge narodnosti. Zato bo
do tudi edini v medsebojnih pod-
porah, brez ozira na to, ali pri-
padojajo tej ali drugi narodnosti.

V splošnem je torej brez pome-
na, govoriti o naših denarnih za-
vodih v tej deželi.

Lepo bi bilo, to priznavamo,
ampak je bolje, da se ne ogreva-
mo za ideje, katere so neizpe-
ljive.

**It doesn't pay to neglect
your Health**

Ce pride domov bolni, ce imate
glavobol, bolečine v prsil, grlu in
potem obolite za nekaj tednov!

**Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER**

poznano staro domače zdravilo vas reši
bolečin, aka ga takoj rabite.

Imejte vedno steklenico doma. Vsi
predpisi so natisnjeni na omotu. 25c.
in 50c. steklenice.

Cuvajte se ponareb in pazite na
sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.

Dr. Richterjev Congo Pillule oblačajo. (25c. ali 50c.)

poznamo staro domače zdravilo vas reši
bolečin, aka ga takoj rabite.

Imejte vedno steklenico doma. Vsi
predpisi so natisnjeni na omotu. 25c.
in 50c. steklenice.

Cuvajte se ponareb in pazite na
sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.

Dr. Richterjev Congo Pillule oblačajo. (25c. ali 50c.)

poznamo staro domače zdravilo vas reši
bolečin, aka ga takoj rabite.

Imejte vedno steklenico doma. Vsi
predpisi so natisnjeni na omotu. 25c.
in 50c. steklenice.

Cuvajte se ponareb in pazite na
sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.

Dr. Richterjev Congo Pillule oblačajo. (25c. ali 50c.)

poznamo staro domače zdravilo vas reši
bolečin, aka ga takoj rabite.

Imejte vedno steklenico doma. Vsi
predpisi so natisnjeni na omotu. 25c.
in 50c. steklenice.

Cuvajte se ponareb in pazite na
sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.

Dr. Richterjev Congo Pillule oblačajo. (25c. ali 50c.)

poznamo staro domače zdravilo vas reši
bolečin, aka ga takoj rabite.

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Katol. Jednota.

Objavljana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN GERM, 531 Center St. Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 424.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha Neb., 1224 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 108.
Kaufnik: FRANK MEDOŠI, So., Chicago, Ill., 8425 Ewing Ave.

VRHNOVI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN Z. IVEC, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELJIC, Salida, Colo., Box 688.
MICHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — Tht St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZENIK, Burdine, Pa., Box 188.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eller Ave.

Jednotno gledalo je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na njega blagajnika Jednote.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Uboj ali nesreča na Gorjancih. Te dni so našli na Gorjanceh v jarku mrtvoga nekega Vidmarja iz Stopič. Ne ve se se, ali je v pisanosti ponesrečil ali ga je kdo ubil.

Nevarna igraca. 14letni deček Valentini Klemen na Savi pri Jeseniceh je našel dinamitni patronček. Deček je zbijal po dinamitu, ki je eksplodiral in puhič dečku v oči in na prsa. Nevarno ranjenega dečka so prepeljali v delno bolnišnico v Ljubljani.

Delavsko gibanje. Dne 9. marca se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpeljalo v Ameriko 180 Macedonev in 40 Hrvatov, v Budimpešto pa 280 laških delavev. — Dne 10. marca se je odpeljalo v Ameriko 30 Macedonev in 40 Hrvatov, iz Amerike pa prišlo pa 139 Hrvatov in 37 Slovencev.

Umrli so v Ljubljani: Josipina Milavec, pomočna usmiljenka, 23 let. — Marijana Žerovnik, delavka, 62 let. — Elizabeta Merzlak, pomočna usmiljenka, 23 let. — Ljudmila Pokorn, zasebnička, 28 let. — Matevž Medič, prosjak, 74 let. — Marija Hribar, gostilnica žena, 78 let.

Preokriti kmetiči. Pred kratkim je bil v gostilni na Mesarski cesti v Ljubljani neki kmetič iz Gorenjskega. Ker je imel še nekaj potov, je dal zgornji suknji spravil natakarici, s pripombom, da je v njem denar. To je čul v gostilni se nahajajoči brezposelnim mesarski pomočnik in se pripravil takoj, ko se je natakarica odstranila, v posebno sobo ter iz suknjiča izmaznil bankovec za 20 K. s katerim se je takoj opomogel. Za ta denar je kupil svoji ljubici, s katero skupaj stanjuje v Vodmatu, par čevljev in tudi najemščino je plačal. Zato bode pa tudi nekaj časa imel brezplačno stanovanje, toda ne pri ljubici, mareč v sodni celici.

Blejski grad — prodan. Blejski grad z vsemi v njemu pripadajočimi posveti je kupil poseben konsorij, ki mu stoji na čelu Anglobanka, za 600,000 kron. Konsorij ustanovil s pomočjo Anglobanke akejsko družbo, ki namerava pod gradom sezidati velik moderen hotel.

Klerikalna zveza z Nemci. Niti enega člana ne bi spravili klerikalec pri ravno izvršenih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico, ako jim ne bi dali Nemci v mali trgovini 42 in v malem obroku 198 pravilno podpisanih glasovnic z legitimacijami na razpolago. V mali trgovini zmagali so Horvat, Podlesnik in Zorec z 39 in v malem obroku Ogrin s 160 glasovi večine. Čisti slovenskih glasov imela je nadromopredna stranka v kategoriji male trgovine 656, klerikalna pa samo 653, v kategoriji malega obrota nadromopredna stranka 2586, klerikalna stranka pa samo 2539 glasov. In še to dosegli so le z velikim terorizmom, napovedanim bojkotom in z raznimi sleparjami. Nadromopredna stranka je imela navzite najneugodnemu položaju v vseh kategorijah 225 glasov več, kakor klerikalec in Nemci skupaj.

Preiskušanje ljubljanskega policijskega psička. Ljubljancem je znamo, da je policijski kanealist Toplikar z velikim trudom že nekaj časa učil prijaznega psička policijskih vednosti. Počasi je

pet. Z znanimi tihimi svedri so navrtili štiri blagajne in pobrali z njih ves denar. Ko so hoteli s plenom oditi, je vdrla v pisarno policije. Tatovi so poskakali skozi okna in begali po dvoriščih in strehah. Pričela se je tragikomica gonju po skladničih, lesnih skladih in strehah sosednih hiš, dokler se ni posrečilo policiji prijeti vseh pet zločincev. Pri tem lovju je padel eden zločinec razstrelen in se je preezel nevarno poškodoval.

Vlom. V noči od 6. na 7. t. m. so vломili neznan tatovi v Josip Prelogovo trgovino z meš. blagom v Trstu na Istrski cesti št. 75. Navrtili so blagajno, v kateri pa so našli le 28 kron. Večji znesek 5000 kron je imel Prelog v nekem predalu z dvojnim dinom, kamor je spravljal redno od zadnjega vloma v njegovo trgovino večje zneske. Poleg 28 kron so odnesli tatovi en zlat prstan in zlato verižico ter več blaga. Skoča se še ni cenjena. O tatovih se nima nobene sledi.

Preplavljena tovarna. Pri pampirni tevtrni Smith na Reki se je vdrl jez, od koder je bila napeljana voda v turbine. Voda je vdrla v tovarno in jo skoro za en meter visoko preplavila. Vse delo je ustavljen za toliko časa, dokler ne bo jez popravljen.

ŠTAJERSKO.

V Kamnici pri Mariboru je zgorela gostilnica Antonu Vogrinu uta s senom vred. Škode je okrog 1700 K. Kako je nastal ogenj, se ne ve. —

Drobne novice. Od Sv. Jakoba v Slov. gor. Dne 4. marca je zapseš 3letni sinček viničirji Žmavec v Sp. Jakobskem dolu preblizu ognjišča. Zažgala se mu je oblike in dečko je dobil take oprekline, da je na njih umrl. — Iz Maribora. Lončarecovo hiša na oglu Viktringhofe ulice je kupil trgovce Felber iz Dravske ulice. Hoče na istem mestu postaviti novo dvonadstropno poslopje. — V Dogošah pod Mariborom je pričelo nenadoma gojeti v občinski hiši. Ogenj so prebivalci in gospodki komaj omejili. — Iz Slov. Bistriče. V službi se je ponesečil sprevidnik Jakob Stanzer. Nekaj je iz skladniča težak sod v tovorni voz, pri čemer je dobil notranje poškodbe. Spravili so ga v Mariborsko bolnico. — V Matkohata sta bila pri občinskih vojvodljivih v 1. razredu izvoljena dva štajerskejce. Ostali deset odbornikov je slovenskoklerikalnih — V Loki pri Zidanem mostu je umrl Vinko Fon, bivši oskrbnik loške graščine, vrl naprednjak.

Državno subvencijo je dovolilo ministrstvo za uk in bogociastje v znesku 1500 K za popravo razvalin celjskega Starego gradu.

Mrtvega so našli v mlaki krajeste na Kogu pri Središču viničarja Tomaza Ivanača. Vsa znamenja kažejo, da ni sam utonil, ampak da je mogoče, da ga je kdo umoril in vrgel v mlako. Venadar pa ni nikakrških prič.

Zena 30 let popolnoma slepa — pregledala. "Sl. Gospodar" počela iz Kapele; V Radenskem vrhu je sledil praktični spregledala žena, mati gosp. Vogrince, naduteljka pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah, koja je bila 30 let popolnoma slepa. Nepopolno veselje, katero uživa cela rodbina, je res veliko, a največje pa za 76letno Marijo Vogrinc, katera pri spregledu ni spoznala skorikogar svoje rodbine.

Smrtno ponesrečeni rudar. Iz Trbovelj se piše: Pred par dnevi se je peljal kod zadnji iz rudniške jame v vozni napravi 19letni rudar Emil Zelenko. Med vožnjo se je naprava začela gugati in Zelenko se je hotel pribiti z roko na držalo v steni in se pri tem nagnil čez rob. Pri tem pa so se prideljali drugi od zgoraj in druga naprava je udarila Zelenko tako močno po glavi, da je padel čez rob in obležal 50 metrov globoko z razbitim telesom. Spravili so mrtvega iz jame.

Nevarna igraca. Kakor se potra iz Štanjelja, je našel 12letni Janez Dreco v Lokovici pri Šoštanjiju z vžigalico dinamitno patrono, katero je držal v roki petnajstletni Alojz Žager. Patrona se je razpletela in je Žagerju polnoma razmesnila roko. Dreco je vzel patrono iz nekega zapretega zaboja, od katerega ključ je vzel iz nekega skrivališča. Žager je moral iskati zdravniške pomoci.

Začaseni svedrovci. V pisarni lesne tvrdke Mina na Reki so vložili opoldne tatovi. Bilo jih je

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE
Celtic	marec 28 Liverpool
La Bretagne	" 29 Havre
Kroonland	" 30 Antwerpen
Rochambœuf	" 30 Havre
K. A. Victoria	" 30 Hamburg
K. Will. d. Gr.	aprila 2 Bremen
New Amsterdam	" 2 Rotterdam
Mauretania	" 3 Liverpool
Oceania	" 3 Triest - Fiume
Atratic	" 4 Liverpool
La Savoie	" 4 Havre
Prés. Grant	" 6 Hamburg
Finland	" 9 Antwerpen
Nordam	" 9 Rotterdam
Laura	" 10 Triest - Rijeka
La Provence	" 11 Havre
Amerika	" 11 Hamburg
Pr. Fr. Wilh.	" 11 Bremen
Baltic	" 11 Liverpool
Vanderland	" 13 Antwerpen
Olympe (novi)	" 13 Southampton
Niagara	" 13 Havre
St. Louis	" 13 Southampton
Kprinz Wilh.	" 16 Bremen

50,000 KNJIZIC

Popolnoma Zastonj

Vsek moški bi moral nemudoma pisati po našo knjizico. Možje, ki se namevajo žentili — bolni možje — možje, ki so udani pisanec, poročevanje, ponocavanje in raznimi strastnimi navadami — možje, ki so oslabljenci, nervozni, izperpani — možje, ki niso zmožni za delo in ki ne morejo v polni meri izvajati radosti življenja — ti možje bi morali pisati po našo brezplačno knjizico. Ta knjizica pove kako možje imenujejo svoja življenja, kako se maležejo raznih bolezni in kako si zanorejo zopet pridobiti polno zdravje, mese in krepot v kratkem času in po nizki ceni. Ako hočete biti možje med možnimi, pošljite nam vso, pove kako se zanorejo bolezni kakor

Želodčne Teskoče, Revmatizem, Bolezni Mehurja in Ledvic,
zastupljena kri ali stafilis, triper, spojna nemoč, splošna izguba moči, gubitki moške kreposti, nočni gubitki izgubljena moška sila, atrofija, striktura, organske bolezni, bolezni jetri in posledice razuzdanega življenja hitro in stalno ozdraviti privatno doma v vaši hiši.

Tisoča mož je že zadobilo perfektno ZDRAVJE, MOČ in TELESNO KREPOST potom te brezplačno knjizico. Zaloga znanosti je, in vsebuje ravno tiste stvari, ki jih mora znati vsak mladi ali star, bogat ali reven, samski ali oženjen in zdrav ali bolan mož. Ne zaprovajte denarja za razna malovredna zdravila, citajte poprej po knjizico skozinsko. Prihranite vso denar in vam poučila, kako zadobiti POPOLNO ZDRAVJE IN MOC. Izpolnite, izre-

Kupon za Brezplačno Knjizico

DR. JOS. LISTER & CO., Rus. 200, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

GOSPODJE! Iz trpin vylezete poleti, zato prosim, pošljite mi vso brezplačno knjizico za može, poštne pove.

IME.....

ULICA in štev. ali box.....

MESTO..... Država.....

SLOVENCI IN SLOVENKE NAROCAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK!

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom

Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND
18,694 ton

FINLANDE
12,185 ton

KROONLAND
1,185 ton

VADERKLAND
12,018 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ograko, Slovensko, Hrvatsko in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov med krovja. Treći razred osnovno na malih kablin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljnje informacije, cene in vožne listke obrniti se na

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway, N. Y. WASHINGTON, D. C.

84 State Street, BOSTON, MASS.

215 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.

709 2nd Ave., SEATTLE, WASH.

1319 Walnut Street, PHILADELPHIA, PA.

90-92 Dearborn Street, CHICAGO, IL.

1319 Locust Street, ST. LOUIS, MO.

31 Hospital Street, MONTREAL, QUE.

HARMONIKE

bodisi zakorčekoli vrste izdelujem in popravljam po najnajljih cenah, a delo trepično in zanesljivo. V poprave zane sijivo vsakdo pošlje, ker sem že nad

Vstanovljena dne 6. avgusta 1908.

Vskorajno 32. aprila 1909 v državi Penns. s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1 Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: JAKOB KOCJAN, Box 508, Conemaugh, Pa.
 Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
 Pomočni tajnik: ALOJZIJA BAVDEK, Box 1, Dušnje, Pa.
 Glavni blagajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
 Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

FRANK BARTOL, I. nadzornik, Box 274, Thomas, W. Va.
 ANDREJ VIDRIH, II. nadzornik, P. O. Box 628, Conemaugh, Pa.
 ANDREJ BOMBAC, III. nadzornik, 1669 E. 3rd St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

JOSIP SVOBODA, I. porotnik, 628 Maple Ave., Johnstown, Pa.
 ANTON PINTAR, II. porotnik, Box 294, Moon Run, Pa.
 MICHAEL KRIČEK, III. porotnik, Box 324, Primero, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNICKI:

H. A. H. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so ujedno prošenji, pošiljati cenjena na blagajnika in nikogar drugega, vse dopise pa na glavnega tajnika.
 V situaciji, da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, all sploh tjerljibodi v poročilih glavnega tajnika kak pomajnjivosti, naj to nemudoma nemanjte na urad glavnega tajnika, da se prihodnosti popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

PEKLENSKO ŽIVLJENJE.

ROMAN.

Francoški spisal Erni Laborau.

Priredil za "G. N." Bert P. Laker.

(Dalje.)

Naenkrat je postal, glos mu je odpovedal, in z odprtimi ustmi, dvignjeno roko, široko odprtimi očmi je stal kakor okamenel. Nek izraz v obrazu gospoda Coraltha je bil zanj rešitev uganke, katero prej ni mogel rešiti. Naenkrat se je domislil, odkakdaj pozna vikonta, ne da bi se takoj spomnil, kje se je sestal z njim in pod kakim in okolnostmi. Spomnil se je pa imena, katerega je imel prej.

"O!" je vzkljuknil trikrat, vedno z drugačnim naglasom. "O, o, o!"

Na mah je postal hladnokrvni, in obrnivši se h Coralthu, je nadaljeval s zasmehljivim glasom:

"Saj se vam ni treba jeziti, mesčan," se je rogal, vse kar sem rekel, je bila samo šala. — Je pač tako, da se rad šalim, dasi mi je znano, kako velikanska razlika je med takšnim siromakom, kakršen sem jaz, in vikontom, kakršen ste vi. — Niti počenega groša naman, in to me je spravilo v tako jazo. — K sreči pa sem vesel človek in vedno upam, da se zateleba vame hčer kakšnega bankirja in da me poroči — to bi bila res sreča. Potem ne bi bilo treba drugačnega, kakor da bi se izdal za izgubljenega sina kakšnega vojvoda na primer — in če bi pravi sin živel in mi bil na potu, pri Bošnu! — usmrtil bi ga in se postavil na njegovo mesto."

Niti Wilkie niti njegov prijatelji niso slutili, kaj meni Chupin s tem povedati, in rmenolasi dami sta ga začudenim gledali s svojimi velikimi, bedastimi očmi.

Pač pa je razumel gospod Coralth te besede, ki so morale biti zaužeti strašnega pumena. Priznati se mora, da se je znal prevladovati, kakor malokdo drugi, in tudi sedaj se mu je posrečilo, da se je snehljal, toda natančen opazovalcev bi opazil stral v njegovih očeh, in da je izginila vsa barva z njegovih lie. Končno je vzel iz zepa bankovec za sto frankov, ga zmeknil in ga vrgel pred Chupina z besedami:

Vse, kar pripoveduješ, moj dragi, je lepo, toda tudi tega je sedaj dovolj. Tu nagrada in izgubi se."

Nesreča pa je zahtevala, da je zadela papirnata krogla Chupina v obraz.

Hripcu je zavplil, prijet za bližnjo steklenico in jo tako zaviljet, kakor bi hotel vsak trenutek z njo razbiti gospodu Coralthu glavo. V zadnjem trenutku je pa zmagal razum. Postavil je steklenico nazaj in rekel damama, ki sta dvignili strašniski vršč, podoben kričanju pava:

"Bodite vendar tiho, ali ne vidite, da se samo šalim!"

Toda gostje, kakor tudi Wilkie, so bili innenja, da je ta šala vendar nekoliko pretirana, če ne celo nevarna.

Vsi so vstali: jasno je bilo, da se je to zgodilo v namenu vreči Chupina ven; ta jih je pa vstavljal s ponosno kretinjo in rekel:

"Ne trudite se, ker se ne izplača — takoj grem sam — samo bankovec poščem, katerega mi je vrgel oni gospod."

"Tako je prav", mu je pritrdil Wilkie, "iščite — "

Sklonil se je k tlu in našel bankovec pod glasovirjem.

"Sedaj," je rekel, "bi rad se smotko."

Podali so mu krožnik, na katerem je bilo kakih dvajset koso; z največjo resnostjo je izbral eno, ter odrezal konec z nožem, prečno jo je dal v usta. Drugi so ga gledali z največjim začudjenjem, kajti tega počniglijeva mira po prejšnjem razburjenju niso mogli zapopasti. Toda on, Victor Chupin, ki je zasledoval samo en snoter, nameč postati bogat, on, ki je ljubil denar z brezprimerna strastjo, on, ki je delal za pet frankov dva dni, ki je zahteval pet vinarjev, kadar je šel po voz — on, Chupin, je zvili bankovec skupaj, ga prizgal na plinovki in si z njim prizgal smotko.

"Oh! — neunem, je!" sta zmrmljari rmenolasi dami.

Gospod Wilkie pa je bil ves vzradoščen.

"Izborno!" je izjavil, "res izborno!"

Chupin ga pa še pogledati hotel.

Odprl je vrata, na pragu porogljivo pozdravil gospoda Coraltha in rekel:

"Na svidenje, gospod Paul — in lep pozdrav gospoj Paul!"

Ce gestje ne bi bili tako presenečeni, bi opazili, kakšen vpliv so imeli te besede na njihovega prijatelja Coraltha. Bled je postal kakor smrt, omahoval je na stolu — potem pa je naenkrat vstal, kakor bi hotel vreči na onega, ki ga je z imenom Paul takoj prestrašil. Zastonjski poizkus! — Chupin je bil že zunaj na Boulevardu.

"O Bog, kako sovražim tega lopoya," je mrmljal skozi trdno skupaj stisnjene zobe, "Bog, kako ga sovražim."

Kakor je priznal gospodu Fortunatu, je zakril nekdaj Chupin strahopetu, vse obsoje vredno dejanje, ki bi kmalu stalo nekega človeka življenje. In če bi se ta zločin posrečil, bi koristil moč, ki je skrival svojo temno preteklost pod bleščicim imenom vikonta Coraltha. Kako pa je vendar bilo mogoče, da ga ni spoznal Chupin na prvi pogled? Chupin je delal za tega vikometa, ne da bi ga pravzaprav poznal. Komaj dvakrat ali trikrat ga je videl površno — govoril pa ni z njim nikdar.

Sele pozneje, — ko je bilo že prepozno — je izvedel, kakim nizkotonom načrtom je služil kot orodje. In ko je postal pošten človek in odkrito obzaloval svoj čin, je sovražil Coraltha kot provozitelja zločina. Toda to še ni bilo vse. Coralth se je v sobi predstavil preden kakor strašna in neprizanesljiva vest, in v globocini njegovih pris se je oglasil glos, ki mu je grozeče zaklical: "Kaj delaš v

tem trenutku? Zopet volumiš za človeka, kateremu ne zaupaš in karega pravil namenov ne poznas. — Tako se je začelo tudi prej. — Ali si pozabil, kam te more to privesti? Ali ni že dovolj krvi, s katero si si nekdaj onečastil roke? — Bedastoča je misliti, da more ostati kdo pošten, ako se bavi s takimi posli!"

Ta glos je bil, ki je dal Chupin pogum, da si je pričgal z bankovecem za sto frankov smodko. In ta glos ga je mučil tudi še sedaj, ko je sedel na klopi in se trudil zbrati svoje misli.

Kajto dateč je pravzaprav prišel?

Redka sreča mu je pripomogla, da je našel sina, katerega je zatajevala gospa Argeles pred vsemi ljudmi in pred katerim se je sama skrivala. — Toda po vseh znanimenjih sodeč je mladenič že vedel, da ima pravico do velike dedičine.

Kar si je gospod Fortunat zavzel izvršiti, je gospod Coralth, ki je moral biti istotko dobro poučen, najbrže že storil. Ta stvar je bila tedaj izgubljena in končana če ne bi bilo te okolnosti, da je pozval Chupin temno preteklost vikonta Coraltha. Ta okolnost je vse izpremenila, ker mu je dovoljevala vplivati na dogodke. S skrivnostjo, katero je imel, je mogel pomagati gospodu Fortunatu in prisiliti Coraltha da odstopi. Da, to bi šlo, posebno še, ker ga Coralth ni spoznal. Res se je pustil pomagati od jeze, v kateri je pričovedoval povest svojega sovražnika kot svojo, toda to ni moglo imeti slabih posledic. Torej ga ni mogoče zadreževal, in tako je prišel do zaključka, da more z enim udarem pobiti dve muhi, ako podpira gospoda Fortunata. Nad Corathom bi se maščeval, svojemu gospodu slediln dedičev bi pa zasigural lep zasluzek, pri katerem bi moral tudi zanj nekaj odpasti. Pa kljub temu se mu je vzbudil stud pri predstavljanju, da bi imel od tega kak dobiček. Bile mu je, kakor da bi si umazal prste z denarjem, pri katerem je igral Coralth kako vlogo.

(Dalje prihodnjič.)

GOJENJE MACK IN PODGAN NAJBOLJ PLODONOSNO PODJETJE.

—

Se so ljudje na svetu, ki hočejo svojemu bližnjemu dobro: Eden izmed teh je nedavno objavil v nekem angleškem časopisu, kako se more z vse sigurnostjo obogatiti in njejegov načrt ureščen bi bil res najbolj podjetje na svetu. Eden izmed teh je nedavno objavil v nekem angleškem časopisu, kako se more z vse sigurnostjo obogatiti in njejegov načrt ureščen bi bil res najbolj podjetje na svetu.

Iz Petrograda se poroča, da je državna duma s 151 proti 150 glasom napravila amendm. it oktoberista Andreje, po katem se imena Helmska gubernija utesliši kraljevini Poljski. Za to so gledali opozicija. Poljaki in večji del oktoberistov, proti pa desno krilo oktoberistov in nacionalisti. Državna duma je s 139 proti 135 glasovi odklonila vse odlomek 10. helmske predloga, ki določa, da se ima gubernija helmsko izločiti iz zveze poljskega kraljestva.

Seveda se morajo mačke hraničiti. To pa naredimo takole: poleg mačje farme bi naredil farmo za podgane. Podgane se nmože streljati hitrejše kot mačke. Na dan imamo torej štiri podgane, ne da se imamo podgane, ne da se imamo Helmska gubernija utesliši kraljevini Poljski. Za to so gledali opozicija. Poljaki in večji del oktoberistov, proti pa desno krilo oktoberistov in nacionalisti. Državna duma je s 139 proti 135 glasovi odklonila vse odlomek 10. helmske predloga, ki določa, da se imamo gubernija helmsko izločiti iz zveze poljskega kraljestva.

—

RIBE KOT SVEČE.

"La Tribune de Geneve" počita, da so v Alaski ribe, ki jih tamkaj povsodi rabijo za razsvetljavo kot pri nas stearinske sveče. Riba je treba le posušiti, odstraniti ji je glavo in kožo, pa je ribja sveča gotova. Pričige se pri repu. Akoravno gori tako ribja sveča le dobro uro in primeroma dovolj svetlo, je kljub temu zelo ceno sredstvo za razsvetljavo, ker so baje te vrste rib v rekah v Alaski zelo pogoste. Posebna prednost teh sveč je, da gore tudi na vetrinu in jih je le težko mogoče ugasniti. O tem, ali te ribje sveče tudi

prijetno diše, poročilo molči.

Samo \$1.00 velja 6 zvezkov (1776 stran V Padišahovej senci s poštnino vred.

GLAS NARODA,
82 Cortlandt St., New York

TELEFON V GROBU.

Vdova nekega znanega dvornega svetnika v Monakovu je postila napraviti za se grob, opremljen z vsem komfortom. Med drugim je imel, da mora biti njen grob opremljen z ventilatorjem, da se ne zadusi v slučaju, ako bi bila živja pokopana. Toda tudi to ni zadoljeno. Držela je predgovora, da ni previdnost nikdar preveč, je dala napraviti v svoj grob tudi telefon, ki je spojen s stacionarnim pokopalniščem črnega črnuča. — sedaj lahko skrbna gospa popolnoma brez skrbi umrije, kajti vse je urejeno za slučaj, da bi zopet ozivala.

—

Helmska gubernija ostane pri poljskem kraljestvu.

Iz Petrograda se poroča, da je državna duma s 151 proti 150 glasom napravila amendm. it oktoberista Andreje, po katem se imena Helmska gubernija utesliši kraljevini Poljski. Za to so gledali opozicija. Poljaki in večji del oktoberistov, proti pa desno krilo oktoberistov in nacionalisti. Državna duma je s 139 proti 135 glasovi odklonila vse odlomek 10. helmske predloga, ki določa, da se imamo gubernija helmsko izločiti iz zveze poljskega kraljestva.

—

RIBE KOT SVEČE.

"La Tribune de Geneve" počita, da so v Alaski ribe, ki jih tamkaj povsodi rabijo za razsvetljavo kot pri nas stearinske sveče. Riba je treba le posušiti, odstraniti ji je glavo in kožo, pa je ribja sveča gotova. Pričige se pri repu. Akoravno gori tako ribja sveča le dobro uro in primeroma dovolj svetlo, je kljub temu zelo ceno sredstvo za razsvetljavo, ker so baje te vrste rib v rekah v Alaski zelo pogoste. Posebna prednost teh sveč je, da gore tudi na vetrinu in jih je le težko mogoče ugasniti. O tem, ali te ribje sveče tudi

prijetno diše, poročilo molči.

—

Ako se je kakemu našemu načinku počlaščeni pobirati naročino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

San Francisco, Cal.: Ivan Starha.

Denver, Colo.: John Debevec in A. J. Tschow.

Pueblo, Colo.: Peter Culig.

Salida, Colo. in okolici: Louis Costello

(The Bank Saloon).

Trinidad, Colo.: Anton Saftich.

Indianapolis, Ind.: Alojzij Rudman.

Debrec, Ill.: Dan Bodvinac.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Muddy, Ill.: John Battie.

La Salle, Ill.: Mati Komp in Josip Medice.

Joliet, Ill. in okolico: Frank Bambich.